

VRY NEDERLAND

NEDERLAND ORANJE

NIEUWS BULLETIN VOOR NOORD NOORD-HOLLAND

No. 8, 15 Nov. 1944

Wie heeft Apeldoorn gered. . . ?

Men kent de geschiedenis van Apeldoorn, van Amersfoort en andere plaatsen. Op een gegeven dag verschenen er de Duitse auto's en werden de mannen opgeroepen zich voor werk bij de weermacht te melden. Zij worden gebruikt voor het aanleggen van versterkingen, waartegen straks de geallieerde soldaten storm moeten loopen en die, naarmate ze sterker zijn, den oorlog zullen verlengen en Nederland dieper in de poel van ellende zullen storten.

De mannen van Apeldoorn hebben dit aanvankelijk begrepen. Er kwamen er acht, zegge acht. Toen zijn de moffen een beetje lawaai gaan maken en met hun oude intimidatiemiddelen begonnen. Resultaat: Er kwamen er honderden, ja duizenden. . .

In Amersfoort het zelfde liedje.

Wij weten wel, dat deze zakelijke mededeelingen een wereld van leed en schrik verbergen. Het is moeilijk wanneer de Teutoonsche woede over ons losbarst, den rechten weg te blijven zien

Maar toch is die weg er. Het is lijdelijk verzet tot het uiterste, niet gaan, niet melden, zich niet door de Duitse intimidatie van de wijs laten brengen.

Er zijn mannen in Apeldoorn geweest die dit hebben ingezien. Zij zitten thans waarschijnlijk alweer rustig thuis, terwijl de opkomers nog ergens, en wie weet voor hoe lang, aan het graven zijn.

In Apeldoorn verweten de vrouwen aan deze weigeraars. . . lafheid. De stad was gered door de opkomers. In Amersfoort gebeurde hetzelfde. Elders smeekten de burens de mannen zich maar op te geven, omdat anders hun huis met dat van den weigeraar verbrand zou worden.

Dit is niet alleen den juisten weg niet meer zien, dat is den verkeerden weg voor juist houden.

Apeldoorn is niet gered door de opkomers en Nederland wordt niet gered door hen die toegeven aan de Duitse intimidatie.

Onze bevrijding ligt uitsluitend en alleen in de overwinning van onze bontgenooten.

Wie weigert, wie zich aan den Duitse greep onttrekt helpt mede die overwinning te verhaasten.

Uit V.N., 5e jrg. nr. 4 d.d. 30 October 1944.

Onthoudt hun namen. . . .

Wie was de man die bevel gaf het dorp Putten te verbranden? Hoe was het Standgericht samengesteld, dat in Vught 450 Nederlanders den dood in joeg alsof het raten waren? Wie schoot in de Beethovenstraat te Amsterdam de 27 ongelukkigen neer voor een daad waaraan zij part noch deel hadden?

Vragen, die duizendmaal herhaald kunnen worden. Telkens nieuwe beulen. Telkens nieuwe misdrijven. Telkens nieuwe slachtoffers. Onze Regeering heeft, evenals de andere regeeringen, de zwaarste straffen aangekondigd voor deze nazi-bandieten. Zoo waarachtig als er onschuldig bloed op vaderlandschen bodem is gevloeid zoo zeker zullen deze misdadigers opgespoord en uitgeroeid moeten worden.

Wij moeten daarbij helpen.

Elke Duitser, elke 'NSBer, Ortskommandanten, rechters, SS-lieden, landwachters, allen die zich aan gruweldaden hebben mede schuldig gemaakt mogen niet vergeten worden. Probeert hun naam te weten te komen, de afdeeling waarbij zij dienen, hun signalement, kortom alle gegevens die dienstig kunnen zijn voor hun opsporing en aanhouding.

Het is een absoluut noodzakelijk werk.

De tijd dringt. Merkt de beesten opdat ze ons straks niet ontsnappen kunnen.

Uit VN, 5e jrg. Nr. 5, d.d. 3 Nov. '44.

Oproep tot samenwerking.

In de Pers in bevrijd Nederland verscheen een oproep, ondert. door meer dan 40 vooraanstaande landgenooten uit verschillende politieke en religieuze groepeerings. „Herrijzend Nederland” zond dit manifest uit, waarvan hierbij den tekst:

„In onze gemeenschappelijke strijd tegen den bezetter zijn veel vooroorlogsche tegenstellingen in ons volk overwonnen. In breede lagen is de meening gegroeid, dat de kracht van ons volk werd daardoor ondermijnd. Bij velen van ons leeft dan ook sterk de overtuiging, dat wij, bij het opnieuw oprichten van onze volkshuishouding, moeten streven naar meer eensgezindheid en naar gezonder politieke verhoudingen.

Hoe dit streven in practijk zal worden gebracht op politiek, sociaal en cultureel gebied, is op dit oogenblik nog niet uit te maken. Een van de redenen hiervan is, dat ons volk als geheel nog niet de gelegenheid heeft gehad in een vrije onderlinge discussie vast te stellen in hoever de oude scheidingslijnen door de oorlogsontwikkeling op maatschappelijk en geestelijk gebied zijn achterhaald. Dit geldt zoowel voor vraagstukken voor partijen en groepen als de vorming van sociale organisaties, sportverenigingen en vereenigingen op cultureel en zakelijk gebied. **Het is daarom beslist verwerpelijk, indien op dit oogenblik organisaties zoals bijv. een christelijke oranje-vereeniging hun werkzaamheden hervatten.** Juist nu is er alle aanleiding tot het vormen van een algemeene vereeniging tot viering van onze nationale gedenkdagen. Het zou te betreuren zijn, indien de voortijdige heroprichting van dergelijke organisaties op dit en ander gebied de onnoodige verdeeldheid zou bestendigen en de mogelijkheid van meer eenheid en samenwerking werd afgesneden. In de komende jaren staat ons volk voor de taak ons geteisterd land en de gehavende handel en nijverheid te herstellen. Daarvoor is inspanning aller krachten noodzakelijk en de grootst mogelijke samenwerking geboden. Juist op dit oogenblik, nu het werk van den politieken strijd voor een vertegenwoordigend lichaam nog geen aanvang behoeft te nemen, heeft het daarom zin te trachten, met eerbiediging van elkanders levensovertuiging, niet ter zake doende verschillen te overwinnen en te achterhalen op punten waar eensgezindheid kan worden verkregen. Ondergeteekenden richten zich daarom tot het Nederlandsche volk, in het bijzonder tot het deel van het bevrijde gebied, met een tweevoudige boodschap:

1. Zij ontraden het voortijdig oprichten van vereenigingen en organisaties en in het algemeen handelingen

en uitingen, die het streven naar meer eenheid en samenwerking zouden kunnen schaden. Indien het gedeeltelijk hervatten en de activiteit van vooroorlogsche organisaties in het algemeen om praktische redenen noodzakelijk zijn, bijv. door vakverenigingen, dan dient te worden kenbaar gemaakt, dat dit nog niet bindt voor de toekomst en een verdere ontwikkeling in sterker nationale zin niet in den weg staat

2. Ondergeteekenden wekken daarnaast een ieder op deel te nemen aan een gemeenschappelijke discussie van het hier opgeworpen vraagstuk betreffende de geestelijke vernieuwing en politieke hergroepering op groote maatschappelijke problemen, dat door en voor ons volk in de eerstkomende jaren tot een oplossing moet worden gebracht".

Himmler leest een proclamatie van Hitler voor.

Hitler heeft op 9 November, den herdenkingsdag van den aanslag in de Munchener-bierkelder zijn traditioneele rede van eenige uren niet gehouden. In de plaats daarvan trachtte de propagandadienst van Goebbels de aandacht af te leiden door af te kondigen, dat thans de V2 als nieuw wapen op Londen wordt gebruikt. Zondagavond echter kwam toch nog een poging om tegenover het Deutsche volk Hitler's stilzwijgen te verklaren. In de eerste plaats gedoogde de ernst van de oorlogsvoering geen herdenking op een weekdag en in de tweede plaats kon Hitler zelf niet voor de radio komen, omdat hij het te druk had! Daarom las Himmler de weinig-zeggende en onbelangrijke rede voor. Nogmaals werd verkondigd, dat capitulatie uitgesloten zou zijn, overigens hetzelfde recept van vroegere speeches met de bedoeling door voortdurende herhaling te bereiken, dat zijn bedrieglijke voorstellingen en leugenachtige beschouwingen ingang vinden. Bolsjewieken, joden, deelnemers aan Juli-putsch, en koningen-verraders kregen er van langs en voor het Deutsche volk waren er schoone beloften.

Dringende waarschuwing via Radio Oranje.

Te R'dam werd een razzia gehouden, waarbij ongeveer 10.000 mannen werden gepakt. Zeer waarschijnlijk zijn thans weer plaatsen aan de beurt waaronder 's **Gravenhage en Leiden.**

Dwangarbeiders bij Arnhem.

Het werk dat de Nederl. mannen in Deutsche dwangarbeid in en nabij Arnhem moeten uitvoeren, bestaat uit het aanleggen van prikkeldraadversperringen op de Betuweoever van de Rijn en het maken van loopgraven en versperringen op de noordelijke stadoever. Vooral het werk in de weilanden in de Betuwe is iets verschrikkelijks, aangezien dit terrein voortdurend onder Engelsch artillerievuur ligt. De Engelschen houden nl. de spoorbaan Oosterbeek-Elst bezet. Deze is verhoogd en va daaruit bestrijken zij de weilanden tot aan de rand van Arnhem met hun vuur. Terwijl de mannen uit Zeist met de draadversperringen bezig zijn, springen de granaten boven hun hoofden uiteen. Vele zenuwen worden op zware proef gesteld. Tijdens de rust worden de mannen door gewapende Duitschers bewaakt, zoodat ontvluchten zeer moeilijk is. Het aanleggen van versterkingswerken geschiedt langs de geheele Rijnsoever en in de straten en pleinen van Arnhem die in de nabijheid van de Rijn gelegen zijn. De vaste verkeersbrug over de Rijn bij Arnhem is vernield. Net als in Mei 1940 ligt de brugboog in de rivier.

Uit Oranje Bulletin no. 25, d.d. 11 Nov. '44.

Duitsch barbarisme.

Over Heusden wordt door Radio Oranje medegedeeld, dat de Duitschers bij het verlaten van het stadje, het stadhuis in de lucht hebben doen vliegen, ofschoon zij wisten dat 180 menschen in de kelders hun toevlucht hadden gezocht. Hiervan hebben 170 het leven verloren. De Duitschers verhinderden het reddingswerk door middel van mitrailleurs. Er was zulk een ruïne aangericht, dat tot dusver nog slechts 44 lijken geborgen konden worden.

EIGEN NIEUWS.

Wormer: In de papierfabriek van v. Gelder werd door de D. in beslaggenomen een groote partij levensmiddelen, aldaar opgeslagen. De arbeiders der fabriek werden aan het laden gezet, waarvoor beloningen van 5-10 pond vet werden gegeven. Laadden zij anders een schip in een dag of drie, thans wel drie in één

dag! **Onthoudt hun namen!** Mogelijk dat dit vette kluijfe hun nog eens zwaar op de maag zal komen te liggen.

In de **Zaanstreek en Waterland** hebben de D. uitgevonden de burgers met witte vlaggen op de groote open buitenwegen te laten posten om daarmee te gaan zwaaien, zoodra vliegtuigaanvallen worden signaleerd. Dit heet, zooals alles wat de mof in ons land doet, in het belang der burgerbevolking, die dan tijdig gewaarschuwd is en dekking kan zoeken in de inmiddels volgeregende schuilgaten. Het spreekt vanzelf, dat dit moffenbedrog moet dienen ter waarschuwing aan het D. militaire autoverkeer. Medewerking van de zijde der ambtenaren in overheidsdienst is dan ook ten eenen male verboden. Onthoudt de namen van hen die er anders over denken en van de D. die U tot landverraderlijk werk pogen te dwingen; negeert oproepen!

Na de aardappelhistorie te Broek in Waterland, thans een kolenhistorie te **Purmerend**, alwaar cokes in porties van 10 mud onder de Gemeente-ambtenaren werd verdeeld. Bijna allen accepteerden! De Nederl. Reg. gaf eind Oct. eenige stelregels, waarvan de eerste luidde: „Een ieder beseffe, dat niemand meer dan zijn deel kan krijgen, zonder een ander landgenoot te kort te doen.”

Te **Edam** werd de wonig van burgm. v. Baar in asch gelegd.

Beverwijk: Burgemeester Grünsven gaf kermisexploitant evacuatie-vrijstelling in ruil voor petroleum en een bekend fabrikant een vrijstelling van fietsenvordering in ruil voor een potkachelkje. In zijn woning gebruikt hij de meubels van de sinds eind Sep. ter ziele gegane Volksdienst; zijn eigen meubels bracht hij te A'dam in veiligheid. Het resultaat der hondenvordering alhier gehouden, was gunstig. Van de 10 werden er nog drie afgekeurd.

RADIO NIEUWS.

Westelijk front: Van reeds vernielde Moerdijkbrug bliezen D. nog meer bogen op. Ten Z.O. van Aken hevige gevechten in het Hürtgenwoud. Ring rond Metz tot op 15 K.M. gesloten: drie forten rond de stad in Am. handen.

Oostelijk front: diepe wig in D. Hong. verdedigingsstellingen rond Boeda Pest.

Luchtfront: Laatste groote D. marine eenheid: het 45.000 ton groote slagschip Tirpitz in de Tromsö-fjord door vliegtuigen van de R.A.F. met 6 tonsbommen tot zinken gebracht.

Eén van de 29 Lancasters ging verloren.

Verre Oosten: Jap. opmarsch in Z. China, Britsche in Birma.

Algemeen: Pres. Roosevelt zond een telegram aan H. M. de Koningin, waarin hij verklaarde, dat Nederland spoedig geheel bevrijd zal zijn. Tevens sprak hij zijn afkeuring uit over de door de D. in Nederland aangerichte verwoestingen welke naar hij zeide, met opzet en groote barbaarschheid werden uitgevoerd.

Churchill sprak aan jaarlijksch banket, aangeboden door Lord Mayor van Londen. Het einde van den oorlog in Europa kon in '45 word enverwacht. Vele hoofdsteden waren bevrijd en hebben daartoe door eigen krachtsontplooiing bijgedragen. Vasallenstaten hebben zelf de wapens opgevat om het gehate juk af te werpen. In O. en W. staan de geall. op D. gebied.

Een hagel van bommen daalt op het schuldbeladen D. neer. Wij weten wat dit beteekent, hoewel wij maar een tiende van wat hen betreft moesten verduren. In de maand Oct. werden de eerste verliezen door U-boot activiteit pas op den laatsten dag der maand geleden!

Over de Am. presidentsverkiezing: Ch. bracht dank aan de beide groote Am. partijen, waar zij het belang van de oorlogvoering boven het partijbelang hebben gesteld en roemde de sportieve houding van Dewey, die als eerste Roosevelt geluk wenschte. Tevens dankte hij allen in Eng. (ook hen die niet tot eenige partij behooren) dat zij al dien tijd gezwegen hadden en zich niet in den strijd hadden gemengd. Eng. zou zoo goed als zeker in '45 zijn verkiezingen hebben. Voor het Parlement verklaarde Churchill dat de V2 een raketbom is die tot nu toe weinig schade heeft aangericht. De bom verplaatst zich op ongev. 100 K.M. hoogte.